

TRELLEBORGS KOMMUN

Uppföljning landsbygdsstrategin, 2022

Kommunstyrelsen

2023-02-08

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	3
1.1 Urval av aktiviteter genomförda 2022	3
2. Styrdokumentets syfte och övergripande mål	3
3. Uppföljning av aktiviteter	4
3.1 Lantbruk och livsmedel – den hållbara matproduktionen	4
3.2 Tillgänglighet, service och kommunikation – den attraktiva livsmiljön	7
3.3 Rekreation, föreningsliv och delaktighet – den aktiva fritiden	10
3.4 Kulturarv och kulturmiljöer – det stolta arvet	14
3.5 Näringsliv och turism – det dynamiska näringslivet	17
4. Uppföljning av indikatorer	21
4.1 Arealen – hur stor andel av kommunen är åkermark	21
4.2 Andel ekologisk åkermark	21
4.3 Befolkningsutveckling på landsbygden	21
4.4 Antalet jordbruksföretag	21
4.5 Antalet arbetstillfällen inom jordbruk, trädgård och skog	22
4.6 Omsättning inom jordbruk, trädgård och skog	22
4.7 Medelålder och andel över 65 år för jordbruksföretagare	22
4.8 Andel bredband (jämförelse mellan stad och landsbygd)	23
4.9 Antal anläggningar för kultur och fritid	24
4.10 Antal besöksnäringföretag	24

1. Sammanfattning

Landsbygdsstrategin handlar om att tydliggöra hur kommunen ska arbeta för att säkerställa Trelleborg som en livskraftig och inkluderande kommun, oavsett var i kommunen man bor. I landsbygdsstrategin är fem utvecklingsområden identifierade och i tillhörande handlingsplan finns förslag till aktiviteter som vägledning och inspiration till vad som kan göras för att nå målen för respektive utvecklingsområde.

1.1 Urval av aktiviteter genomförda 2022

- Under 2022 har den årliga branschträffen med lantbrukarna återupptagits efter två års pandemiuppehåll. Branschträffen är en plattform för samarbete och utbyte mellan kommunen och lantbrukssektorn där kommunen ger relevant information och inspiration till lantbrukarna och de har möjlighet att lyfta frågor viktiga för branschen.
- Projektet "Bonden i skolan" har genomfört fem träffar med lågstadielever där de fått lära sig mer om livsmedelproduktion och vad det innebär att vara lantbrukare. Ca 250 elever har deltagit från tre olika skolor och projektet har varit mycket uppskattat.
- Inom "En miljon idéer" har kommuninvånare i alla åldrar fått ett ökat deltagande i utvecklingen av sina närmiljöer genom att rösta fram investeringar som stärker deras fritid och/eller miljön. Ett exempel är det aktivitetscentrum som i år röstats fram i Södra Åby. Där pågår nu bygget av fotbollsmål, utegym och boulebana på samma plats. På platsen finns nu aktiviteter för alla åldrar och goda möjligheter för byns alla generationer att mötas.
- Visit Trelleborg har bland annat etablerat ett arkitektritad vindskydd i kalkugnsområdet, fortsatt arbetet med att utveckla en östlig Skåneledssträcka och genomfört många insatser för att synliggöra näringslivet på landsbygden.
- Under 2022 har filmning och publicering av fler avsnitt i programserien om Trelleborgs natur- och kulturmiljöer fortsatt. Serien skapar intresse och engagemang för kommunens natur- och kulturmiljöer och möjliggör natur- och kulturupplevelser på distans.
- Trelleborg har fortsatt deltagit i Sydväståprojektet som syftar till att förbättra vattenkvaliteten, öka landskapets vattenhållande förmåga och berika naturmiljön i och invid vattendragen. Under 2022 har en våtmark anlagts i Dalköpingåns avrinningsområde.

2. Styrdokumentets syfte och övergripande mål

Landsbygdsstrategin handlar om att tydliggöra hur kommunen ska arbeta för att säkerställa Trelleborg som en livskraftig och inkluderande kommun, oavsett var i kommunen man bor. Syftet med landsbygdsstrategin är att tydliggöra förutsättningarna på landsbygden och identifiera utvecklingsområden som kommunen ska arbeta med för att uppnå övergripande mål:

TRELLEBORGS KOMMUN

- Livskvalitet med hälsa, trygghet och boende.
- Arbete med näringsliv, utbildning, självförsörjning.
- Långsiktigt hållbar tillväxt med miljö, ekonomi och infrastruktur.

I landsbygdsstrategin finns fem utvecklingsområden identifierade:

1. Lantbruk och livsmedel - den hållbara matproduktionen
2. Tillgänglighet, service och kommunikationer - den attraktiva livsmiljön
3. Rekreation, föreningsliv och delaktighet - den aktiva fritiden
4. Kulturarv och kulturmiljöer - det stolta arvet
5. Näringsliv och turism - det dynamiska näringslivet

Under varje utvecklingsområde finns en beskrivning av nuläge (2018) och en målbild samt ett tillstånd kommunen avser åstadkomma till år 2028. Det finns dessutom ett antal effektmål som ger en tydligare riktning för hur landsbygdsarbetet ska bedrivas. En handlingsplan med förslag till aktiviteter ingår i strategin som vägledning och inspiration till vad som kan göras för att nå målen för respektive utvecklingsområde, ansvarig förvaltning eller annan aktör. Landsbygdsstrategin beslutades i kommunfullmäktige 2018, sträcker sig till 2028 och kan revideras vid behov. Aktiviteterna i handlingsplanen rapporteras årligen och de tio indikatorerna följs upp varje mandatperiod.

3. Uppföljning av aktiviteter

Handlingsplanen har totalt 22 åtgärder. Eftersom de flesta aktiviteter är av kontinuerlig karaktär så bedöms inga aktiviteter som avslutade eller avslutade. I respektive aktivitet presenteras exempel på vad som gjorts under 2022.

3.1 Lantbruk och livsmedel – den hållbara matproduktionen

MÅLBILD

År 2028 har Trelleborgs kommun en hållbart diversifierat landsbygd där samverkan sker tillsammans och mellan lantbruk, produktion och förädling samt olika företag på Söderslätt. Kunskap och innovation har genererat framgångar för näringsidkare på Söderslätt och landsbygden i Trelleborgs kommun. Gröna näringar samverkar tillsammans med offentlig verksamhet för att skapa hållbara lokala lösningar och plattformar för samverkan.

EFFEKTMÅL

Kommunen eftersträvar en ökning av andelen närproducerad mat och ekologiskt odlad jordbruksmark.

Kommunens verksamheter inom skola, omsorg och sjukvård är arenor för ett medvetet arbete med hållbar och närproducerad mat och dryck.

Kommunen främjar innovation, diversifiering, förädling och kompetensutveckling genom samverkan med olika aktörer inom lantbruket och på landsbygden.

TRELLEBORGS KOMMUN

Aktivitet	Kommentar
Kommunen ska bevaka kompetensutvecklingsbehovet inom förädlingsindustrin.	Arbetsmarknadsförvaltningen har lämnat in en ny, reviderad ansökan om att starta en yrkesutbildning inom cirkulär ekonomi (ansökan som lämnades in 2021 avslogs). Besked väntas i februari 2023.
Kommunen ska utreda och söka bidrag för hur man genom fysiska eller virtuella mötesplatser kan skapa en plattform för samverkan mellan den storskaliga livsmedelsindustrin, mindre lantbrukare och andra aktörer på landsbygden.	<p>Under 2022 hölls den årliga branschträffen för lantbrukare igen efter två års uppehåll på grund av pandemin. Branschträffen är en plattform för samverkan mellan kommunen och lantbrukarna med information från kommunen och inspirerande föreläsningar, ofta på hållbarhetsområdet. På träffen 2022 fick de veta mer om kommunens lantbrukstillsyn, vattenförsörjningsprojekt och beredskap. Dessutom anordnades studiebesök hos lantbrukare som installerat solceller på sin gård. Den storskaliga livsmedelsindustrin har hittills inte varit representerad på någon branschträff men detta är möjligt om det känns relevant för lantbrukarna. Träffen arrangeras av samhällsbyggnadsförvaltningen med stöd av kommunledningsförvaltningen.</p> <p>Ungefär varannan månad hålls ett dialogmöte med representanter från kommunen och LRF:s kommungrupp. På mötena diskuteras frågor som berör lantbrukarna och eventuella innovations- och utvecklingsprojekt. Deltagarna får lämna önskemål om vad som bör inkluderas på den årliga branschträffen.</p>
Kommunen ska tillsammans med akademien kartlägga innovativa lösningar för lantbruket/gröna näringar (fiskodling i övergivna lador/vertikal odling av kryddor osv.). Andra och innovativa samarbeten kan med fördel ses över.	Under 2022 har diskussioner initierats kring ett forskningsprojekt om en agrivoltaisk solcellspark i Trelleborg. I en agrivoltaisk solcellspark kombineras solceller med livsmedelsproduktion och gemensamt kallas det solbruk. I nuläget undersöker kommunledningsförvaltningen lämpliga platser för etablering av en solbrukspark och för en initial dialog med forskare på området.

TRELLEBORGS KOMMUN

Tillsammans med LRF ska kommunen arbeta med "Bonden i skolan" för att informera och utbilda barn och unga om lantbruk, mat och livsmedelsindustrin.	Under 2022 har "Bonden i skolan" startat upp igen efter pandemin. Under hösten hölls fem träffar där totalt ca 250 elever i förskoleklass till klass två fick lära sig mer om hur mat produceras och vad det innebär att vara lantbrukare. Skolorna som deltagit är Smygeskolan, Klagstorps skola och Västervångskolan. Kommunens lantbrukare gjorde ett fantastiskt jobb med att lära ut och väcka intresse för sin bransch och inför 2023 planeras en utökning av projektet. Kommunledningsförvaltningen och bildningsförvaltningen bistår lantbrukarna med planering och kontakter.
Kommunen ska underlätta för unga och nya svenskar att starta företag på landsbygden i Trelleborg. Exempelvis inom jordbruk, trädgård eller annan verksamhet.	Det har startats en lärlingsutbildning inom slakteri och styckning. Utbildningen antar nya deltagare varje år och har SFI kurs D som antagningskrav. Det finns också en lärlingsutbildning till djurskötare med inriktning mot gris.

3.2 Tillgänglighet, service och kommunikation – den attraktiva livsmiljön

MÅLBILD

År 2028 erbjuder Trelleborgs kommun en hållbar livsmiljö på landsbygden. Företag och privatpersoner har utbyggt bredband som gör det möjligt att verka på landsbygden. Invånare kan under olika skeden i livet byta boende och leva kvar i trygghet med gemenskap och de unika värden som landsbygden erbjuder. Kollektivtrafiken och innovativa mobilitetslösningar har gjort det möjligt att leva bilfritt även på landsbygden.

EFFEKTMÅL

Kommunen marknadsför landsbygden som bostadsort med möjlighet till ett tryggt och flexibelt boende under hela livet.

Kommunen arbetar med olika aktörer för att stärka och utveckla kommersiell service i orterna och byarna i kommunen.

Kommunen tar ansvar för en ökad bredbandstäckning på landsbygden genom stöd och samverkan med idéburen sektor.

Kommunen utvecklar infrastruktur för landsbygden att fungera fossilfritt.

TRELLEBORGS KOMMUN

Aktivitet	Kommentar
<p>Kommunen ska identifiera och utveckla möjligheterna med unika värden och konkurrenskraftiga livsmiljöer. Exempelvis barnomsorg i naturen, ekoby, kreativa mötesplatser med utgångspunkt i Trelleborgs historia (vikingar, dösar)</p>	<p>Kommunfullmäktige avsatte 2022 sex miljoner (en ökning med en miljon jämfört med tidigare år) till en medborgarbudget för landsbygds- och demokratiutveckling. Projektet ”En miljon idéer” innebär i korthet att medborgarna bjuds in att vara med och bestämma vilka investeringar kommunen ska göra för att stärka kommuninvånarnas fritid och/eller miljön. Under 2022 genomfördes ”En miljon idéer” i södra landsbygdsområdet. Nytt för 2022 var att föreningar har kunnat söka medel via föreningsbidraget, vilket till exempel har resulterat i att byahuset i Södra Åby har kunnat renovera sitt kök. Flera av de andra förslagen har redan genomförts och invigts, till exempel hinderbanan på Grönan utanför Klagstorp, utegym och boulebana i Södra Åby och ny lekplats i Lilla Jordberga.</p> <p>Visit Trelleborg har under 2022 fortsatt arbetet med en planerad Skåneledssträcka i östlig riktning. I augusti var Trelleborg värdar för arkitekturfestivalen ArkNat som resulterade i ett arkitektritad vindskydd vid kalkugnarna i Östra torp. Etablering av vindskyddet är ett första steg i att utveckla en så kallad ”grön nod” där den nya Skåneledssträckningen blir en av attraktionerna. En årlig kontroll av sydkustleden är också gjord. Tekniska serviceförvaltningen har gjort den fysiska kontrollen och Visit Trelleborg har uppdaterat den digitala kartan.</p>
<p>Kommunen ska föra dialog med externa aktörer för att bygga ut infrastruktur för fossilfria drivmedel. Exempelvis elvägar som laddar upp bilbatterier eller sätta upp laddstationer.</p>	<p>Trelleborgs energi har nu 32 laddpunkter för elbilar fördelade på sju platser i Trelleborgs kommun. De flesta av dessa är placerade i eller nära centralorten men stationer finns också i Anderslöv, Smygehamn och Skegrie. Under 2022 har Trelleborgs energi tecknat avtal med tekniska serviceförvaltningen om att utöka antalet laddpunkter i kommunen.</p> <p>Under 2022 har arbetet fortsatt med den färdplan kring produktion och användning av vätgas i Trelleborg som antogs 2021. Fordonsbyten av delar av de kommunala fordonen samt planerad tankstation vid Maglarpsrondellen planeras.</p>

TRELLEBORGS KOMMUN

Kommunen ska kartlägga möjligheter till utveckling av servicepunkter på landsbygden.	Under 2022 invigdes Familjens hus i Anderslöv. I huset samlas flera verksamheter och aktörer inom samhällsservice, till exempel bibliotek, vårdcentral, förskola och äldreboende.
Kommunen utvecklar närtrafiken, tillsammans med boende, idéburen sektor och Skånetrafiken.	Skånetrafiken håller på att utveckla alternativ till närtrafik och gör därför inte förändring på tjänsten idag.

3.3 Rekreation, föreningsliv och delaktighet – den aktiva fritiden

MÅLBILD

År 2028 finns det ett brett kultur- och fritidsutbud på landsbygden där medborgare har möjlighet att få en meningsfull fritid oavsett var i kommunen de bor.

Medborgare på landsbygden och i staden känner sig delaktiga och är aktiva i medborgardialoger och processer som berör kommunens utveckling.

Kulturföreningar, idrottsföreningar, byalag, hembygdsföreningar, pensionärsföreningar och andra aktörer på landsbygden har möjlighet att växa och vara delaktiga i samhällsförändringar.

EFFEKTMÅL

Kommunen synliggör föreningslivet.

Kommunen stimulerar aktörer på landsbygden att ta initiativ till nya kultur- och fritidsaktiviteter.

Kommunen utvecklar en modell för dialog med ungdomar.

Kommunen ska genomföra insatser för förbättrade möjligheter till närrekreation.

TRELLEBORGS KOMMUN

Aktivitet	Kommentar
Kommunen etablerar ett landsbygdsråd	Aktiviteten har bedömts som ej relevant hittills.
Kommunen initierar arbetet med dialogmöten	<p>Kommunen genomför många dialogmöten i sina olika verksamheter. Nedan följer några exempel på dialogmöten på landsbygden:</p> <ul style="list-style-type: none">• Under 2022 har representant från kommunledningsförvaltningen påbörjat dialogmöten med byalagen för att diskutera landsbygdsutveckling. Hittills har två besök gjorts men ambitionen är att träffa alla byalag.• Inom "En miljon idéer" har två träffar genomförts på Smygehamns och Klagstorps skolor där lågstadieelever fått rösta fram förslag på fysiska investeringar som gjorts i deras närmiljö.• Under 2022 hölls medborgardialoger, både digitalt och på plats, på flera orter längs med kusten för att få med de boendes syn på klimatanpassningsåtgärder mot stigande hav och erosion. Syftet med dialogerna var att få ett mer robust beslutsunderlag då även värden som är svåra att kvantifiera i ekonomiska termer, till exempel natur- och kulturvärden samt rekreation, i analysen av föreslagna skyddsåtgärder. I grupp diskuterades vilka värden man vill bevara, värden man vill skapa, vilka åtgärder de boende föredrar, vilka farhågor som finns samt deras tankar om fördelning av finansiering och ansvar?
Kommunen ska arbeta för att fler föreningar på landsbygden ansluter sig till Trelleborg Tillsammans	Trelleborg Tillsammans har som projekt avslutats och övergått till ett ömsesidigt förhållningssätt mellan parterna. Därför finns inget avtal att ansluta sig till längre.

TRELLEBORGS KOMMUN

Inventering av lekplatser ska göras och därefter tillgänglighetsanpassas efter en hierarkisk ordning	Lekplatserna i kommunen (de som ligger på allmän plats) kontrolleras sex gånger om året. Varje gång en lekplats helrenoveras tillgänglighetsanpassas hela eller delar av lekplatsen. Detta har till exempel gjorts i Alstad under 2022.
Kommunen ska utreda var generationsöverskridande mötesplatser finns och kan utvecklas på landsbygden.	<p>Familjens hus i Anderslöv som invigts i år är ett exempel på en plats där service för människor i alla åldrar samlats på en och samma plats. Där finns förutsättningar att utveckla interaktionen mellan olika generationer.</p> <p>Skegrie fritidsgård har ett tätt samarbete med föräldraföreningen på skolan och gör aktiviteter tillsammans.</p> <p>Anderslövs fritidsgård har flyttat in i Träffpunkt Anderslöv (seniorverksamhet) och det har redan skapats flera generationsöverskridande aktiviteter.</p> <p>Eftersom ”En miljon idéer” är särskilt inriktat på investeringar för barn och unga samt äldre (och miljöåtgärder) är flera investeringar som gjorts inom projektet potentiella generationsöverskridande mötesplatser. Ett exempel är det aktivitetscentrum som i år röstats fram i Södra Åby. Där pågår nu bygget av fotbollsmål, utegym och boulebana på samma plats. På platsen finns nu aktiviteter för alla åldrar och goda möjligheter för byns alla generationer att mötas.</p>
Kommunen genomför dialogtillfällen med syfte att få fram ungdomars syn på landsbygden och framtiden	<p>Inom ”En miljon idéer” har lågstadielever i Smygehamns och Klagstorps skolor fått rösta fram förslag på investeringar som har resulterat i hinderbanor och multisportarenor. Barn i landsbygdsmiljö får på så sätt inflytande över sin närmiljö och en ökad delaktighet i landsbygdsutvecklingen.</p> <p>Bildningsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen sammanarbetar i ett projekt med mål att skapa en poesislinga i Klagstorp med barn och ungas tankar och idéer för en hållbar framtid. Slingan blir en del av kommunens utveckling av landsbygden - med barns</p>

TRELLEBORGS KOMMUN

	och ungas perspektiv i fokus. Arbetet med slingan har pågått under hösten 2022 och tanken är att den ska invigas samma dag som det är poesifestival i centrala Trelleborg (21 mars 2023). Det är barnen på Klagstorps skola som skapar dikterna som ska ingå i poesislingan.
--	--

3.4 Kulturarv och kulturmiljöer – det stolta arvet

MÅLBILD

År 2028 finns det ett högt medvetande om den rika biologiska mångfalden, det rika kulturarvet och de värdefulla kulturmiljöer som finns på landsbygden i Trelleborgs kommun. Trelleborgs kommun har i samverkan med aktörer och föreningar på landsbygden och tillsammans utvecklat samverkan kring utvecklingsprojekt som värnar och utvecklar kulturhistoriska platser och kulturarvet.

EFFEKTMÅL

Fler gröna stråk och gröna korridorer för rekreation och bevarande av natur- och kulturvärden utvecklas i samverkan med civilsamhället med Tullstorpsprojektet som modell.

Kommunen ger årliga stöd åt evenemang och kulturupplevelser som skapar mervärde för landsbygden och integrerar Orts/områdesbefolkning med nyinflyttad.

TRELLEBORGS KOMMUN

Aktivitet	Kommentar
Kommunen bör stötta lokala landsbygdsaktörers engagemang och projekt så att lokal kulturhistoria så att kunskap om orterna lever kvar. Fördelaktigt görs detta i samverkan med hembygdsförening eller byalag som således kan stärka lokala mötesplatser och öka integrationen mellan invånare i orter och byar på landsbygden.	<p>Visit Trelleborg och tekniska serviceförvaltningen har stöttat Sirmiones skeppslag, verksamma i Gislövs hamn, att marknadsföra sin "museihamn" med veteranbåtar och den tillämpade byggtekniken "klinkerbygge" som utsetts till ett immateriellt världsarv av UNESCO.</p> <p>Kultur- och fritidsförvaltningen stöttar lokala föreningar genom att erbjuda ett arrangörsstöd som går att söka för kulturevenemang.</p>
Kommunen ska utveckla digitala lösningar för att lyfta kulturarvet och de kulturmiljöer som finns (kulturupplevelser på distans).	<p>Under 2021 beviljades "Programserie om Trelleborgs natur- och kulturmiljöer" LONA-medel och under 2022 har fler avsnitt släppts. Totalt är nu fem av 17 avsnitt släppta. Syftet med programserien är bland annat att skapa intresse och engagemang för Trelleborgs kommuns natur- och kulturmiljöer hos kommuninvånare såväl som besökare samt möjliggöra natur- och kulturupplevelser på distans.</p> <p>https://www.trelleborg.se/uppleva-gora/sevardheter/programserie-om-natur-och-kulturmiljoer-i-trelleborg/</p>
Kommunen ska utveckla fler projekt kring åarna i kommunen, enligt Tullstorpsåprojektet. Detta ska ske i nära samverkan med lokala aktörer.	<p>Sydvästra Skånes Vattenråd driver på uppdrag av Trelleborgs, Skurups och Vellinge kommun vattenvårdsprojektet Sydveståprojektet, som syftar till att förbättra vattenkvaliteten, öka landskapets vattenhållande förmåga och berika naturmiljön i och invid vattendragen. Rådet arbetar med att informera och ge markägare och arrendatorer information om vattenvårdande åtgärder i syfte att uppnå god status i våra vattendrag. Under 2022 har flera vattenvårdsåtgärder genomförts i de tre kommunernas vattendrag, bland annat anläggandet av en våtmark i Dalköpingeåns avrinningsområde. Huvudsyftet med våtmarken är att gynna den biologiska mångfald som är knuten till öppet stillastående vatten. Våtmarken kommer att ingå i det planerade naturreservatet Dalköpingeån.</p> <p>Under hösten 2022 grävde kommunen två våtmarker och Ståstorpsån fick ny profil med</p>

TRELLEBORGS KOMMUN

	<p>tvåstegsdiken och svämplan på en sträcka på ca 600 meter. Målet med förändringen är att öka näringsupptagningen, öka den biologiska mångfalden och öka mängden vatten som kan rymmas i åområdet för att förhindra översvämningar i staden vid höga flöden och regn. Kommunens projekt ansluter härmed till det projektet norr om som markägarna där driver genom Ståstorpsåns ekonomiska förening. Under våren 2023 kommer delar av åfåran planteras med träd och buskar.</p> <p>Trelleborgs kommun har köpt en fastighet norr om staden nordost om Tågarpsdal. Köpet gjordes för att, vid framtida behov, kunna fördröja 90 000 m³ åvatten i en våtmark. Projektering pågår. Detta är en strategisk åtgärd för att i framtiden kunna skydda staden vid höga havsnivåer.</p> <p>Visit Trelleborg har deltagit i Ståstorpsåprojektet genom att föra in det på Google maps samt informera och marknadsföra besöksmålet på hemsidan och andra kanaler.</p>
--	---

3.5 Näringsliv och turism – det dynamiska näringslivet

MÅLBILD

År 2028 är Trelleborgs kommun och Söderslätt det självklara valet för turister året runt. Företagare i kommunen har ett starkt stöd och får information i tid på ett samlat sätt. Hästnäringen har skapat nya arbetstillfällen och Trelleborgs kommun har i samverkan med andra kommuner utvecklat ridstigar och samverkan över kommungränser gällande näringen.

EFFEKTMÅL

Kommunen underlättar för alla företagare på landsbygden genom att bygga nätverk och kluster för samverkan, virtuella såväl som fysiska.

Kommunen tar tillvara på innovationer och underlättar för näringslivet på landsbygden genom riktade insatser inom tematiska områden.

Kommunen ökar kunskapen om hästnäringens betydelse i kommunen samt främjar företagandet inom näringen

TRELLEBORGS KOMMUN

Aktivitet	Kommentar
Kommunen ska initiera samverkan mellan olika företagsnätverk (Viktoria för kvinnor, Nätverk för företagare med utländsk bakgrund som startat 2017 inom Open Skåne, TFF:s företagsnätverk)	Arbetsmarknadsförvaltningen har under 2022 fortsatt arbetet med att ta fram ett gemensamt material där samtliga företagarföreningar finns representerade. Arbetsmarknadsförvaltningen deltar också på alla företagsföreningars träffar. Open Skåne är inte längre aktiv.
Kommunen ska initiera nya företagsnätverk, både branschvis och baserat på geografi och arrangera företagsträffar på landsbygden.	Arbetsmarknadsförvaltningen är fortsatt aktiv inom Sydportalen; en hemsida för företag på landsbygden inom Leader Söderslätts område. Syftet är att främja kompetensutbyte mellan företag i regionen. Trelleborgs kommun är med i nätverket MalmöLundregionen – en plattform för mellankommunal samverkan med stort fokus på näringsliv.
Kommunen ska genomföra insatser för att främja entreprenörskap och utveckling av små och medelstora företag inom alla branscher på landsbygden	Under 2022 har Visit Trelleborg genomfört flera insatser för att synliggöra besöksmål och företag på landsbygden. Dessa inkluderar: <ul style="list-style-type: none">• Uppdaterat ”Upplev Trelleborg & Sydkusten” – årlig besöksmålskarta med fokus på landsbygden.• Producerat produktblad med olika teman; shopping, självplock, mat & dryck, konst & kultur med fokus på landsbygden.• Genomfört flertalet samarbeten med influencers och media vilka har inkluderat besöksmål på söderslätt och sydkusten med syfte att synliggöra destinationen och besöksmålen i artiklar och sociala medier såväl nationellt som på den danska respektive tyska marknaden.• Producerat och lanserat "Magasin Sydkusten" tillsammans med Vellinge och Svedala kommun. "Inspiration Sydkusten" är ett inspirationsmagasin för att besökare och boende ska upptäcka och uppleva alla besökspärlor på sydkusten och landsbygden. 2022 har fokus legat på ”säsong året om”.• Löpande arbetat med inspiration och information om den landsbygdsbaserade turismnäringen i egna kanaler samt i köpt nationell media.

	<ul style="list-style-type: none">• På uppdrag av Stiftelsen Smygehuk arbetat med utvecklingen av Smygehuk som besöksmål.• I samarbete med Stiftelsen Smygehuk planerat och genomfört en julmarknad i Smygehuk där många landsbygdsföretag och lokala producenter var representerade.• Medverkat i evenemang på Tegelberga Golfklubb, Beddinge Tennisklubb och Trelleborgs Motorklubbs "SM i backe" vilka medfört affärsmöjligheter för landsbygdsbaserade företag.• Gjort ett större analysarbete kring området Gislövs hamn-Dalköpinge ängar-Dalabadet där olika intressenter har fått komma till tals. Analysen ligger nu till grund för fortsatt utveckling av området.• Etablerat InfoPoints för turistinformation varav en är förlagd till Restaurang Pärlan i Beddingestrand. Detta sprider besökarflödena och ökar kundunderlaget för besöksnäringen på landsbygden.• Deltagit på den stora, digitala resevässan "Nord Europa 2022" där destinationer som Trelleborg matchas med internationella researrangörer. Intresset för Trelleborg, sydkusten och inte minst den omkringliggande landsbygden var stort. Vi följde sedan upp med en workshop där landsbygdsföretagens kompetens och möjlighet att samverka med tyska researrangörer stärktes och nya samarbeten etablerades.• Ansökt om deltagande och som en av tre noder i Skåne blivit antagna till, det regionala projektet "Spela roll". Syftet är att i samverkan med den schweiziska researrangören Kontiki utveckla hållbara produkter som matchas mot FN:s globala mål. Trelleborgs nod är Smygehuk och arbetar mot mål 11 – Hållbara städer och samhällen. Projektets kärna är att med Smygehuk som utgångspunkt ta fram produkter som är hållbara ur ett helårsperspektiv för att möjliggöra företagande inom den landsortsbaserade besöksnäringen året om.
Kommunen ska stödja lokal idéutveckling och verka för att utveckla kunskap om och arbete med innovationsupphandlingar.	Under 2022 har den ideella föreningen Idéburen utveckling med stöd av Leader söderslätt drivit projektet "All utveckling är lokal" i Södra Åby, Grönby och Västra Ingelstad. Projektet syftar till att lära av varandra om lokal utveckling. Frågor som diskuterats är hur

TRELLEBORGS KOMMUN

	<p>man kan organisera, finansiera och engagera på nya sätt tillsammans i samhället. Upphandlingsenheten har genomfört besök hos fler lokala företagare under 2022, vilket lett till ett 20-tal direktinköpsavtal. Detta kan leda fram till nya, innovativa upphandlingar genom fortsatta kontakter med de lokala leverantörerna.</p>
--	--

4. Uppföljning av indikatorer

I landsbygdsstrategin finns tio indikatorer som följs upp varje mandatperiod. Eftersom strategin antogs 2018 är 2022 första året då dessa indikatorer redovisas. För alla indikatorer har det inte funnits tillgänglig statistik för det valda utgångsåret (2018) eller nuläget (2022). I dessa fall har det närmsta tillgängliga året använts i stället. Varje indikator presenteras under respektive avsnitt nedan.

4.1 Arealen – hur stor andel av kommunen är åkermark

Arealen åkermark har minskat något (drygt 2%) sedan 2018, från 28 241 hektar (ha) till 27 644 ha 2022. Statistiken är hämtad från Jordbruksverket.

4.2 Andel ekologisk åkermark

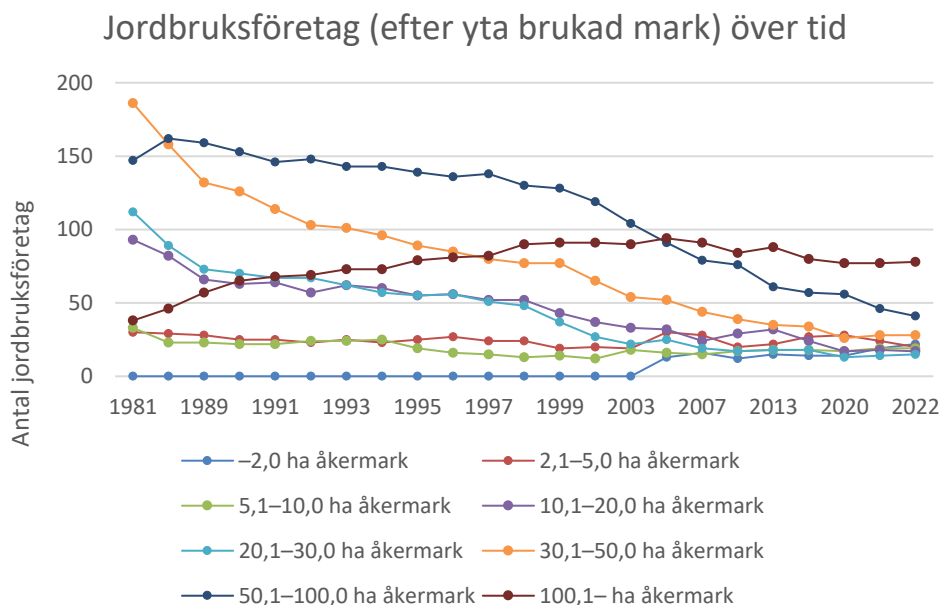
Andelen ekologiskt odlad åkermark har legat på samma nivå (1,7%) sedan 2018. Statistiken är hämtad från Jordbruksverket.

4.3 Befolkningsutveckling på landsbygden

Landsbygd definieras här som områden utanför centralorten och tätorterna i kommunen. De exkluderade orterna blir då centralorten Trelleborg, Anderslöv, Smygehamn, Beddingestrand, Skegrie, Simremarken, Klagstorp, Alstad och Västra Tommarp. 2018 bodde 6966 personer på landsbygden i Trelleborgs kommun. I slutet av 2021 var invånarantalet 7225 personer, en ökning på 3,7%. Detta kan jämföras med kommunen som helhet där befolkningsökningen under samma period var 3,0%. Statistiken är hämtad från Statistiska Centralbyrån.

4.4 Antalet jordbruksföretag

Antalet jordbruksföretag i Trelleborgs kommun har minskat någon från 2020 till 2022, från 248 st till 240 st. Över längre tid kan man se att de allra största jordbruksföretagen (sett till antal ha brukad mark) har ökat medan företag med mindre yta brukad mark har minskat (se figur 1). Statistiken är hämtad från Jordbruksverket.

Figur 1. Jordbruksföretag indelade i grupper baserat på hur mycket mark som brukas från 1981 till 2022. De flesta linjer har en nedåtgående trend, ett undantag är den mörkröda som representerar de allra största gårdarna som ökat i antal över tid.

4.5 Antalet arbetstillfällen inom jordbruk, trädgård och skog

Tillgänglig statistik finns bara på antal stadigvarande sysselsatta inom jordbruksnäringen på länsnivå. För Skåne län var detta 20 277 personer 2016 och 19 070 personer 2020, en minskning på ungefär 6% från 2016 till 2020. Statistiken är hämtad från Jordbruksverket.

4.6 Omsättning inom jordbruk, trädgård och skog

För omsättning har det varit svårt att hitta lämplig statistik att använda. Jordbruksverket gör grova uppskattningar för omsättning inom jordbruks- och trädgårdsnäringen på länsnivå, men som inte publiceras just för att de är så osäkra. För Skåne län uppskattar de att omsättningen i jordbruks- och trädgårdsnäringen var ungefär 13 213 miljoner kr 2018 och 16 674 miljoner kronor 2021. Arbetsmarknadsförvaltningen uppskattar att omsättningen inom jordbruk, trädgård och skog i Trelleborg är ca 600 miljoner kr men har inga siffror för att göra en jämförelse över tid.

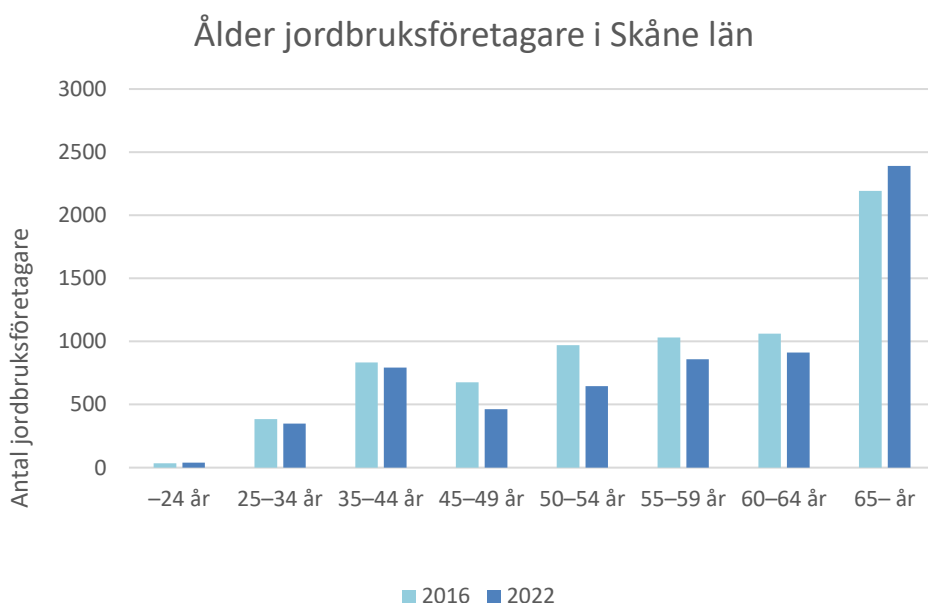
4.7 Medelålder och andel över 65 år för jordbruksföretagare

Den statistik som är tillgänglig för detta visar endast siffror på länsnivå, det som redovisas gäller alltså för Skåne län. Dessutom gäller det endast enskilda firmor (inte aktiebolag), dock är 86% av jordbruksföretagen i Skåne län enskilda firmor.

TRELLEBORGS KOMMUN

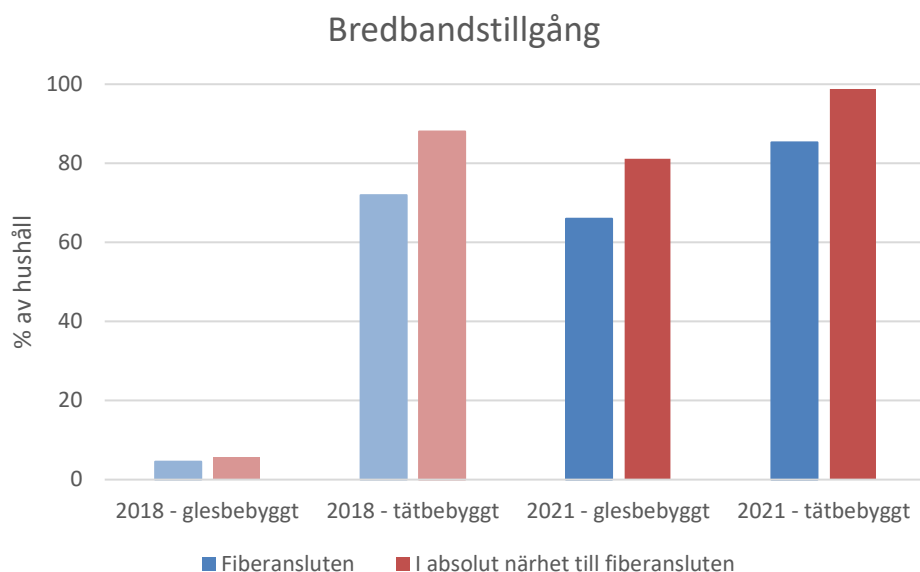
Jordbruksföretagarna är i statistiken grupperade efter ålder och den dominerande gruppen är lantbrukare som är 65 år eller äldre (se figur 2). Andelen i gruppen 65 år eller äldre har dessutom ökat från 27% 2016 till 32% 2022. Medelåldern på lantbrukare i kommunen har inte kunnat räknas ut med den tillgängliga statistiken. Statistiken är hämtad från Jordbruksverket.

Figur 2. Antalet jordbruksföretagare i olika åldersgrupper 2016 och 2022.

4.8 Andel bredband (jämförelse mellan stad och landsbygd)

Bredband är ett samlingsnamn för olika tekniker att med hög hastighet överföra information i ett kommunikationsnät. Bredband kan man ha bland annat genom nedgrävt kopparnät, nedgrävd optisk fiber eller trådlös (mobil) anslutning. När det gäller mobilt bredband har vi i kommunen en god yttäckning, 96% av kommunens yta har tillgång till ett mobilt bredband med en hastighet på minst 30 Mbit/s. I Trelleborg kommer Telia i maj 2023 att stänga ner hela kopparnätet (som inte heller kommer upp i särskilt hög hastighet). Följande statistik (figur 3) visar därför fiberanslutning, både den andel hushåll som är fiberanslutna, men även de som är i absolut närhet till fiberanslutningen och därmed har möjlighet att ansluta sig, för åren 2018 och 2021. Statistiken visar andelen hushåll i glesbebyggda jämfört med tätbebyggda områden, det är dock oklart hur dessa definierats. 2018 var det väldigt få (ca 5%) av hushållen på glesbygden i kommunen som antingen var anslutna eller hade möjlighet att ansluta sig. Till 2021 hade detta ökat markant, 66% var då anslutna och 81% låg i absolut närhet till annan ansluten. Andelen var dock fortfarande högre i tätbebyggda områden. Statistiken är hämtad från post- och telestyrelsen (PTS).

Figur 3. Bredbandstillgång i form av fiberanslutna hushåll och hushåll i absolut närhet till andra fiberanslutna för glesbyggda och tätbebyggda områden i Trelleborg 2018 och 2021.

4.9 Antal anläggningar för kultur och fritid

Det finns ingen tillgänglig statistik på antal anläggningar för kultur och fritid, däremot finns det för idrottsanläggningar. Enligt kultur- och fritidsförvaltningen fanns det 47 idrottsanläggningar både 2018 och 2022.

4.10 Antal besöksnäringföretag

Antalet besöksnäringföretag har ökat från 341 företag 2018 till 444 företag 2022. Statistiken kommer från Visit Trelleborg.